

Що означає бути справжньою людиною?

Мета уроку:

сформувати поняття «справжня людина»; навчити працювати зі схемами, обговорювати їх; розвивати вміння висловлювати свої думки, міркувати, слухати й обговорювати міркування інших; закріплення вмінь працювати зі звуковими схемами слів та поділу слів для переносу.

Ключове поняття:

будь справжньою людиною.

Хід уроку

1

- Запропонуйте учням розглянути світлини у підручнику і дати відповідь на запитання «Якою має бути людина?». *Очікувані відповіді:* людина має турбуватися про членів своєї родини; допомагати друзям; виконувати домашні обов'язки; дарувати позитивні емоції оточуючим людям; піклуватися про тварин; допомагати інклюзивним дітям.
- Запропонуйте учням продовжити міркування і навести свої приклади вчинків справжньої людини.

2

- Учні працюють зі схемою завдання 2: читають риси, притаманні справжній людині, доповнюють цей перелік.
- Робота зі звуковою схемою слова. *Очікувана відповідь:* слово «відвага».

3

- Діти висловлюють свої думки щодо змісту прочитаного прислів'я. *Очікувані відповіді:* усе в житті людини залежить від неї самої. Якщо людина відповідальна, гарно ставиться до інших людей, усміхнена, то у будь-якому місці (у сім'ї, у школі, на прогулянці) з такою людиною завжди хочеться спілкуватися, поруч з нею завжди комфортно, у такої людини все ладиться.

4

ЩО ОЗНАЧАЄ БУТИ СПРАВЖНЬОЮ ЛЮДИНОЮ?

- 1 Розглянь світлини. Спробуй за ними пояснити, якою має бути людина.

- Доповни розповідь своїми прикладами.

- 2 Назви за схемою риси, притаманні справжній людині. Доповни перелік.

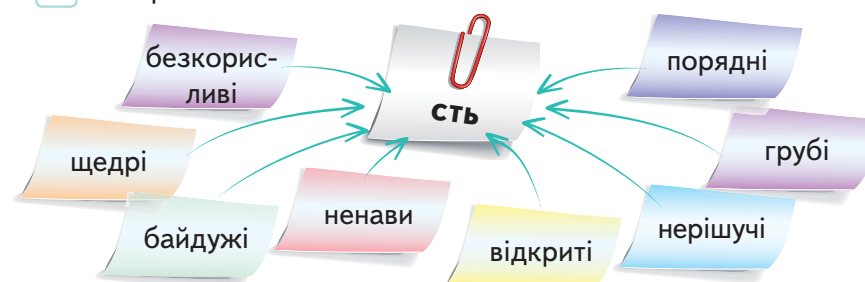
- Назви слово, яке відповідає звуковій схемі.

- 3 Поміркуй, як ти розумієш зміст прислів'я.
Не місце прикрашає людину, а людина місце.

- 4 Утвори слова.

- Назви тільки ті слова, які, на твою думку, називають риси справжньої людини. Запиши їх, поділяючи ризкою для переносу.
- А які риси притаманні тобі?

- 5 Прочитай вірш.

Надія Красоткіна

А це ж так просто — щастя дарувати!
І усмішку, щоб радістю цвіла.
Лиш треба доброту у **серці** мати,
і людяність, і трішечки тепла.
І до людей нести це щиро-щиро,
сказати добре **слово** від душі...
Й побільшає доквіл тепла і миру,
то ж подаруй всім щастя! Поспіши!

- Розкажи, що пропонує робити авторка, щоб бути справжньою людиною.
- Чи можеш ти назвати себе щасливою людиною? Чому?
- Послідовно вимов звуки у виділених словах. Склади їхні звукові моделі.

- 6 Зроби висновок. Запиши його.

Бути справжньою людиною — це означає бути щирим (щирою), ...

5

Вам знадобляться:

підручник; робочий зошит.

Практичне завдання:

робота із завданнями, запропонованими у зошиті, на етапі закріплення навичок.

Хід уроку

4

- Запропонуйте учням скласти за схемою слова.
- Серед складених слів учні називають риси справжньої людини. *Очікувані відповіді:* безкорисливість, щедрість, відкритість, порядність.
- Запропонуйте учням назвати риси характеру, притаманні їм. Можна запитати: «Які риси твого характеру тобі подобаються, а що ти хотів би у собі змінити? Чому?»

5

- Робота над віршем та запитаннями до нього.
- Учні відповідають на запитання «Чи можеш ти себе назвати щасливою людиною. Чому?» *Очікувані відповіді:* Так. Бо в мене є родина, багато друзів... Ні. Бо в мене хвора бабуся..., бо у мене немає друзів...
- Якщо деякі учні скажуть, що вони не можуть себе назвати щасливою людиною, можна запропонувати їм поміркувати, чому. *Запропоновані запитання:* Що ти можеш зробити, щоб бути щасливою людиною? Можливо, треба щось змінити у собі або своє ставлення до чогось чи когось? Поміркуй.

6 Підсумок уроку

Учні записують висновок у зошитах. *Очікувані відповіді:* ...бути щирою, відповідальною, турботливою, уважною до інших людей.

Що означає бути справжньою людиною?

Мета уроку:

формувати дбайливе ставлення до членів своєї родини; вчити товаришувати; розкрити зміст поняття «друзі»; скласти правила дружби; вчити складати зі слів речення.

Ключове поняття:

бути щирим і чемним у родині та серед друзів.

Хід уроку

1

- Запропонуйте учням прочитати оповідання В. Сухомлинського і дати відповіді на запитання, запропоновані в підручнику. Учні мають дійти до висновку, що дівчата вчинили правильно, не сказавши бабусі правду, і пояснити цей висновок.
- Запропонуйте учням навести власні подібні приклади із їхнього життя і проаналізувати їх.
- Далі учні збирають прислів'я: Гостре словечко коле сердечко. Від теплого слова і сніг тане. Пояснюють за їх допомогою головну думку твору.
- Складання правил гостинності. Це може бути робота в групах. Кожна група складає свої правила. Потім їх читають представники кожної групи. Обмін думками. Можна висновок записати на дошці.

2

- Передбачається робота з діаграмою — інтеграція з математичною освітньою галуззю. Учні виконують завдання 2 за діаграмою.
- Можна запропонувати їм скласти у зошитах аналогічну діаграму і визначити за нею, чи багато в учнів друзів у класі.

Я СЕРЕД ЛЮДЕЙ

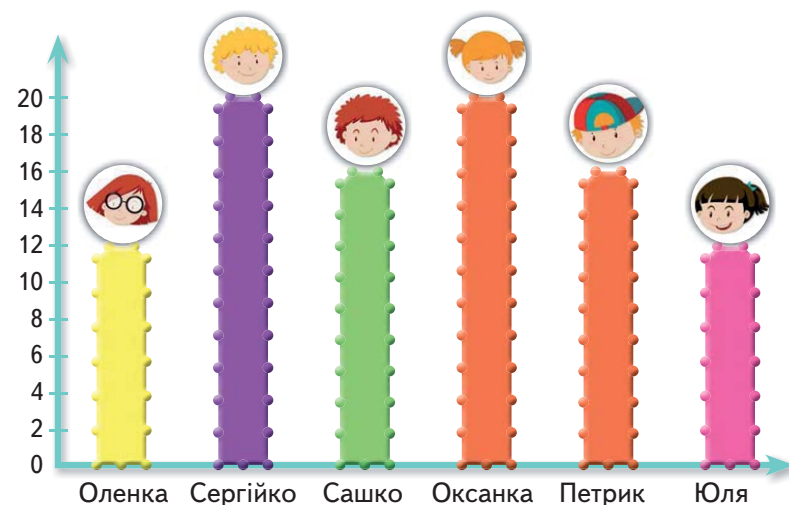
- 1 Прочитай оповідання В. Сухомлинського «Бабусин борщ». Дай відповіді на запитання.
- Чому дівчата посміхалися?
 - Чи правильно була поведінка дівчат? А як вчинив би (вчинила б) ти?
 - Збери прислів'я. Як за допомогою їх можна пояснити головну думку твору?

Сердечко, словечко, гостре, коле.
Сніг, і, теплого, від, тане, слова.

- Запропонуй «рецепт» добрих стосунків у родині.
- Склади свої правила гостинності.
- Пригадай свою родинну традиційну страву.

- 2 Визнач за діаграмою і скажи, хто з ким товаришує. Друзів позначено однаковими числами.

- А з ким товаришуєш ти? Назви імена своїх друзів.
- Поміркуй, чому люди стають товаришами.

6

Учні зможуть:

- зрозуміти поняття «справжній друг; який він»;
- пояснити, як треба ставитися до людей;
- зробити висновки щодо свого ставлення до інших людей.

Вам знадобляться:

підручник; робочий зошит.

Практичне завдання:

робота із завданнями, запропонованими у зошиті, на етапі закріплення.

Хід уроку

3

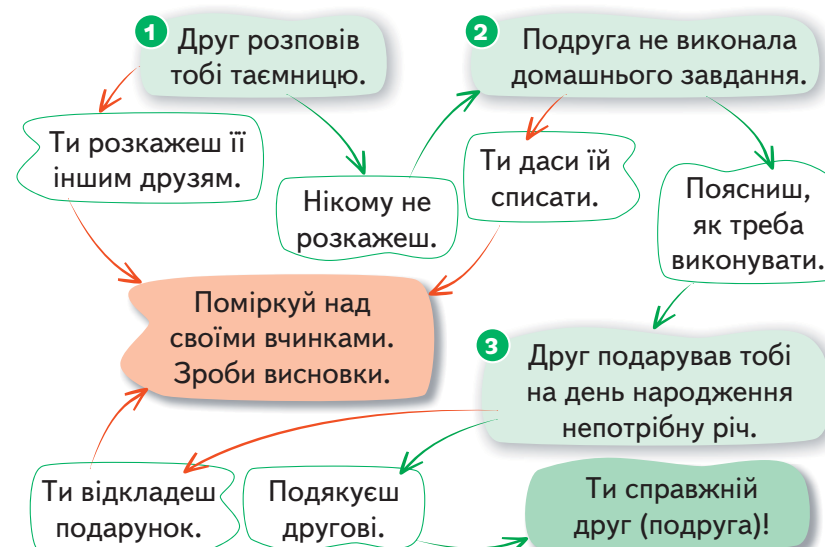
- 3 **Попрацюйте в групах.**

Складіть правила дружби за словами-підказками за зразком.

Зразок. Друзі мають бути щирими.

- 4 Як ти вчиниш у таких ситуаціях? Пройди лабіринтом і дізнайся, який ти друг (подруга).

7

- Працюючи в групах, учні мають скласти правила дружби. *Очікувані відповіді:* друзі мають бути порядними, добрими, людяними, тактовними...
- Бесіда за запитаннями:
 - А чи дотримуєшся ти правил дружби?
 - Назви ситуації, у яких ти вчинив як справжній друг.

4

- Завдання виконується індивідуально, оскільки кожен учень може по-своєму вчинити у проблемній ситуації: твій друг не виконав домашнього завдання. Ти даси списати або поясниш, як його виконати.
- Після виконання цього завдання можна організувати фронтальну бесіду, під час якої обговорити подані ситуації і варіанти відповіді, які обрали діти. Потім проаналізувати дії учнів у цих ситуаціях і зробити висновок.

Підсумок уроку

- Учні записують висновок у зошитах.
- Робота над завданнями робочого зошита.

Мета уроку:

сформувати поняття «інформація», «повідомлення», «вказівник»; скласти правила безпечної роботи за комп'ютером; навчити здійснювати клацання лівою кнопкою миші; повторити прийоми додавання та віднімання чисел у межах 100.

Ключове поняття:

інформацію людина отримує за допомогою повідомлень.

Хід уроку

1

- Вчитель розповідає учням, що таке інформація і що вона передається за допомогою повідомлень.
- Запропонуйте учням розглянути малюнок і розповісти за ним, які повідомлення отримала Ганнуся. *Очікувані відповіді:* клас піде на екскурсію до зоопарку; на вулиці тепло, дерева ще зелені — можна не одягати теплий одяг.
- Запропонуйте учням навести свої приклади різних повідомлень. *Очікувані відповіді:* лунає дзвоник на урок, афіша концертів, дорожні знаки, прогноз погоди.

2

- Учні працюють з деформованим текстом. Зазначають неправильне написання слова «грунт», слів «під корою». Дають відповідь на запитання: Яку інформацію містить текст? *Очікувана відповідь:* восени комахи ховаються на зиму під корою дерев.

3

- Діти працюють зі схемою. *Очікувані відповіді:* зріст Елзика 62 см. Найнижчий — Альмар, найвищий — Поль. Елзик вищий за Селлі на 3 см.

Я І ІНФОРМАЦІЯ

Інформація — це відомості, новини про події, предмети, явища.

Слухаючи, читаючи, спостерігаючи за навколишнім світом, спілкуючись, ми отримуємо інформацію. Передається інформація за допомогою **повідомлень**.

- Розкажи за малюнком, які повідомлення отримала Ганнуся.

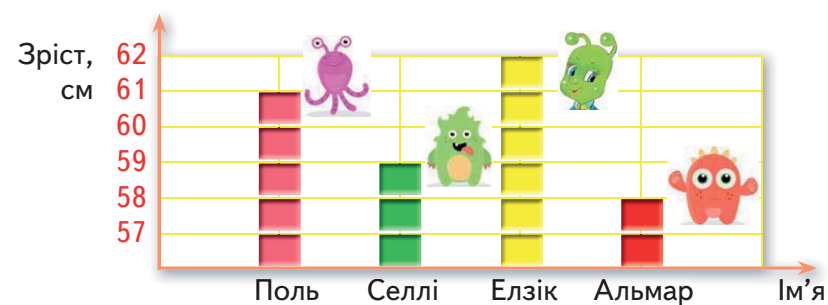
- Наведи свої приклади повідомлень.

- Прочитай текст. Відшукай у ньому помилки.

Ганнусі подобається досліджувати комах восени. Вони закопуються у ґрунті, ховаються під корою.

- Яку інформацію містить текст?

- Розглянь схему і дай відповіді на запитання. Елзик прилетів на Землю з планети Сонячних золотавиків, де у нього теж є друзі.

- Назви зріст Елзика і його друзів.
- Хто з друзів Елзика найнижчий? А найвищий?
- На скільки Елзик вищий за Селлі?

8

Учні зможуть:

- зрозуміти поняття «інформація», «повідомлення», «вказівник»;
- пояснити, яку інформацію може отримувати людина і яким чином;
- дізнатися про правила безпечної роботи за комп'ютером;
- повторити прийоми додавання та віднімання у межах 100.

Вам знадобляться:

підручник; робочий зошит; комп'ютер.

Практичне завдання:

робота за комп'ютером.

Хід уроку

4

- Розглянь різні ситуації. Опиши малюнки. Поміркуй, якими мали б бути дії Елзика.

- Поміркуй і розкажи, до чого може призвести недотримання правил безпечної роботи за комп'ютером.

ПРАЦЮЄМО ЗА КОМП'ЮТЕРОМ!

Якщо переміщувати мишу, то на екрані монітора буде рухатися спеціальна стрілочка — **вказівник**.

Щоб вибрати об'єкт:

- Поклади долоню на мишу, як показано на малюнку.
- Установи вказівник на об'єкт.
- Клацни (швидко натисни і відпусти) ліву кнопку миші.

Завдання

Вибирай сині кружечки, що з'являтимуться на екрані, і отримай цікавий малюнок.

Етапи виконання

- Установи на зображенні синього кружечка вказівник.
- Клацни (швидко натисни і відпусти) ліву кнопку миші.

¹ Для вчителя. Завдання виконується у програмі GCompris.

9

Мета уроку:

вчити називати зовнішні риси, якими вирізняється людина з-поміж інших і які надають їй неповторності; повторити поняття «охайна людина»; розвивати вміння працювати з даними таблиці; повторення поняття «двоцифрові числа».

Ключове поняття:

зовнішність людини є неповторною, що вирізняє її з-поміж інших людей.

Хід уроку

1

- Складання розповіді за малюнками підручника. Учитель може запропонувати дітям доповнити перелік відмінностей у зовнішності, використовуючи слова з протилежними значеннями: високий — низький, товстий — худий.
- Додаткове запитання: А що спільного є у твоїй зовнішності і твого друга?

2

- Складання розповіді про себе за поданими словами.
- Можна запропонувати учням пограти у гру. Один учень описує зовнішність свого однокласника (однокласниці), інші учні мають назвати його (її) за описом.

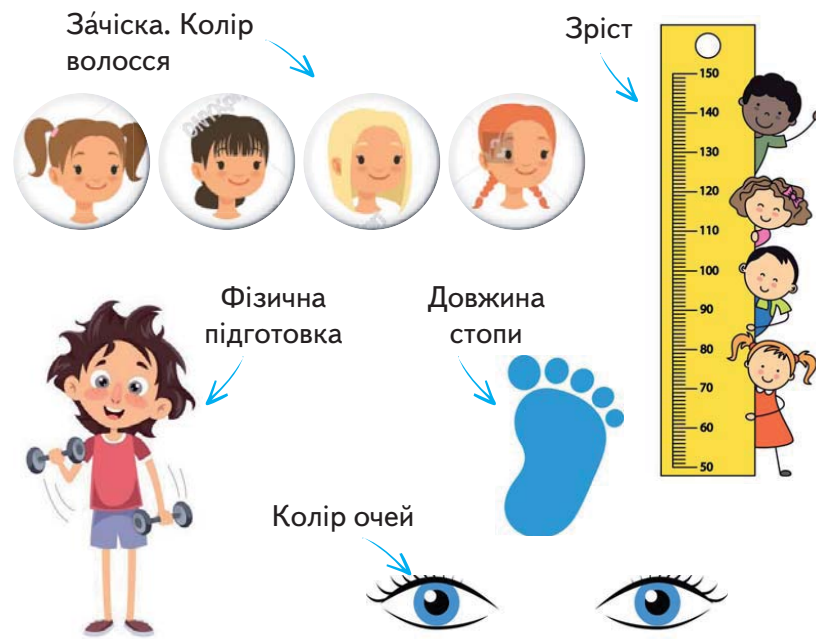
3

- Бесіда за питаннями:
 - Що у твоїй зовнішності залишається незмінним?
 - Що у зовнішності можна змінити? Яким чином?
 - Що ти хотів би змінити? Чому? Чи можливо це зробити?

10

МОЄ ЗОВНІШНЄ Я

- 1 Чим ти відрізняєшся від своїх однокласників (однокласниць)? Склади розповідь за малюнками.

- 2 Склади розповідь про себе, добираючи з дужок слова, які описують тебе.

У мене (коротке, довге) волосся. Воно (темного, світлого, ...) кольору. У мене (сірі, карі, блакитні, зелені) очі.

- 3 Порівняй свій зовнішній вигляд у 1 класі і зараз. Що в тебе залишилося незмінним?

- Як ти гадаєш, чому люди інколи хочуть змінити свою зовнішність?
- Що ти хотіла б (хотів би) змінити у своїй зовнішності? Чому?

Учні зможуть:

- порівняти зовнішні риси людей, знайти спільне і відмінне;
- зробити висновок, що у зовнішності людини залишається незмінним, а що можна змінити;
- скласти текст-опис своєї зовнішності;
- повторити нумерацію двоцифрових чисел.

Вам знадобляться:

підручник; робочий зошит.

Хід уроку

4

- 4 Оленка й Оксанка порівняли, що в них є спільного, і склали таблицю. Розглянь її і дай відповіді на запитання.

Спільне			—	—
	1	2	3	4
Відмінне				Зріст
	1	2	3	4

- Чого у дівчат більше: спільного чи відмінного?
- Що у дівчат відмінне?
- Утвори із цифр 1, 2, 3, 4 усі можливі двоцифрові числа. Назви в них кількість десятків і одиниць.

- 5 **Попрацюйте в парах.**

Визначте, що означає бути охайною (охайним). Намалюйте

у зошиті біля тієї думки, із якою ви погоджуєтесь.

Порівняйте свої позиції.

Моя позиція

- Стежити за чистотою свого одягу.
- Дотримуватися правил особистої гігієни.
- Якомога рідше прибирати на своєму столі.
- Дбати про чистоту у кімнаті (класі).
- Не застеляти ліжко.

11

- 4 Учні працюють з таблицею. Повторюють поняття «двоцифрові числа». *Очікувані відповіді:* 11, 22, 33, 44, 12, 13, 14, 21, 22, 23, 24, 31, 32, 33, 34, 41, 42, 43, 44. Можна запропонувати дітям попрацювати у парах і скласти в зошитах аналогічну таблицю.

5

- Бесіда за питаннями:
 - Що значить бути охайним?
 - Чи завжди ви можете сказати, що ви охайні?
 - У яких випадках ви не завжди охайні? Поміркуйте, чому.
- Робота у зошиті (виконання завдання підручника).

Мета уроку:

формуванню вміння визначати індивідуальні риси характеру (свої та оточуючих), виділяти серед них позитивні і негативні риси; обмірковувати та знаходити шляхи виправлення негативних рис характеру; вчити аналізувати вчинки інших людей, давати їм оцінку; виховувати шанобливе ставлення до людей; вчити вирізняти події, що впливають на настрій.

Ключове поняття:

внутрішній світ людини виявляється у її вчинках та поведінці.

Хід уроку

1

- Читання вголос вірша «Хвастунець».
- Аналіз поведінки головного героя за питаннями підручника.
- Бесіда. *Рекомендовані запитання.*

— А чи є серед ваших друзів схожі на Толю?

— Чи хотів би ти мати такого друга?

— Яка риса характеру Толі тобі не сподобалась?

— Поміркуй, чи може Толя з віком змінити цю рису характеру. Як саме? Дай йому поради.

2

- Робота в парах за схемою у підручнику.

Діти виписують слова у 3 стовпчики.

Очікувані відповіді:

Перший стовпчик: У школі я ввічливий, відвертий...

Другий стовпчик: Вдома я щедрий, балакучий...

Третій стовпчик: З друзями я сміливий, веселий..

Можна запропонувати учням доповнити три стовпчики своїми словами — дати повну оцінку своєї поведінки та рис у трьох запропонованих ситуаціях.

12

МОЄ ВНУТРІШНЄ Я

- 1 Прочитай вірш. Дай відповіді на запитання.

Грицько Бойко

Хвастунець

Хлопчик Толя — молодець,
тільки трішки хвастунець.
Якось ми пішли на став.
Він мені таке сказав:
— Слово честі, не хвалюся,
я ні-чо-го не боюся!.. —
Враз на слові цім з дороги —
Толі ящірка під ноги.
З переляку, у тривозі
наш хвалько мерщій навтік.
Та спіткнувся на дорозі
й прикусив собі язик.

- Чи сподобався тобі хлопчик Толя?
- Чи хотів би (хотіла б) ти з ним товаришувати? Чому?

- 2 **Попрацюйте в групах.** Які ви? Випишіть за схемою слова, які вас описують.

Що підходить саме тобі?

У школі я ... Вдома я ... З друзями я ...

Ввічливий **ХВАЛЬКОВИТИЙ** *рішучий* **Жадібний**
сміливий байдужий *щедрий* впертий
ТАЛАНОВИТИЙ балакучий **хитрий** боязкий
ВІДВЕРТИЙ грубий **СПРАВЕДЛИВИЙ**

- Чи однаковий (однакова) ти у різних ситуаціях?
- Чи однакові слова ви виписали?
- Зробіть висновок.

Учні зможуть:

- порівняти риси характеру людей, знайти спільне і відмінне;
- зробити висновок, що у різних ситуаціях, у різному оточенні люди можуть поводитись по-різному;
- зрозуміти, що саме впливає на настрій людини, навчитися змінювати настрій.

Вам знадобляться:

підручник; робочий зошит.

Хід уроку

- Висновок за змістом завдання. *Очікувані відповіді:* у різних ситуаціях та оточенні ми можемо поводитись по-різному (або однаково).

Вчитель пропонує продовжити міркування: у різних ситуаціях та оточенні ми можемо поводитись по-різному, але у будь-якій ситуації ми маємо бути...

3

Оцінювання поведінки зображених на малюнках дітей.

4

Робота з прислів'ям. Учні складають прислів'я: Красу — бачать, мудрість — чують, доброту — відчувають.

5

- Учні можуть спочатку описати зображені на світлинах ситуації, розповісти за ними, що впливає на настрій, як саме.
- Учитель може запропонувати учням скласти поради: яким чином можна підняти настрій собі, своїм близьким і друзям.

Внутрішній світ людини виявляється у її вчинках і поведінці.

- 3 Назви риси характеру зображених на малюнках дітей. Оціни їхню поведінку.

- 4 «Збери» прислів'я. Як ти його розумієш?

Красу —

мудрість —

Доброту —

чують,

відчувають.

бачать,

Кожна людина має особисте я.

- 5 Що може вплинути на твій настрій? Як саме? Розкажи за світлинами.

- Що ти робиш, щоб покращити настрій? Поділися з друзями.

13